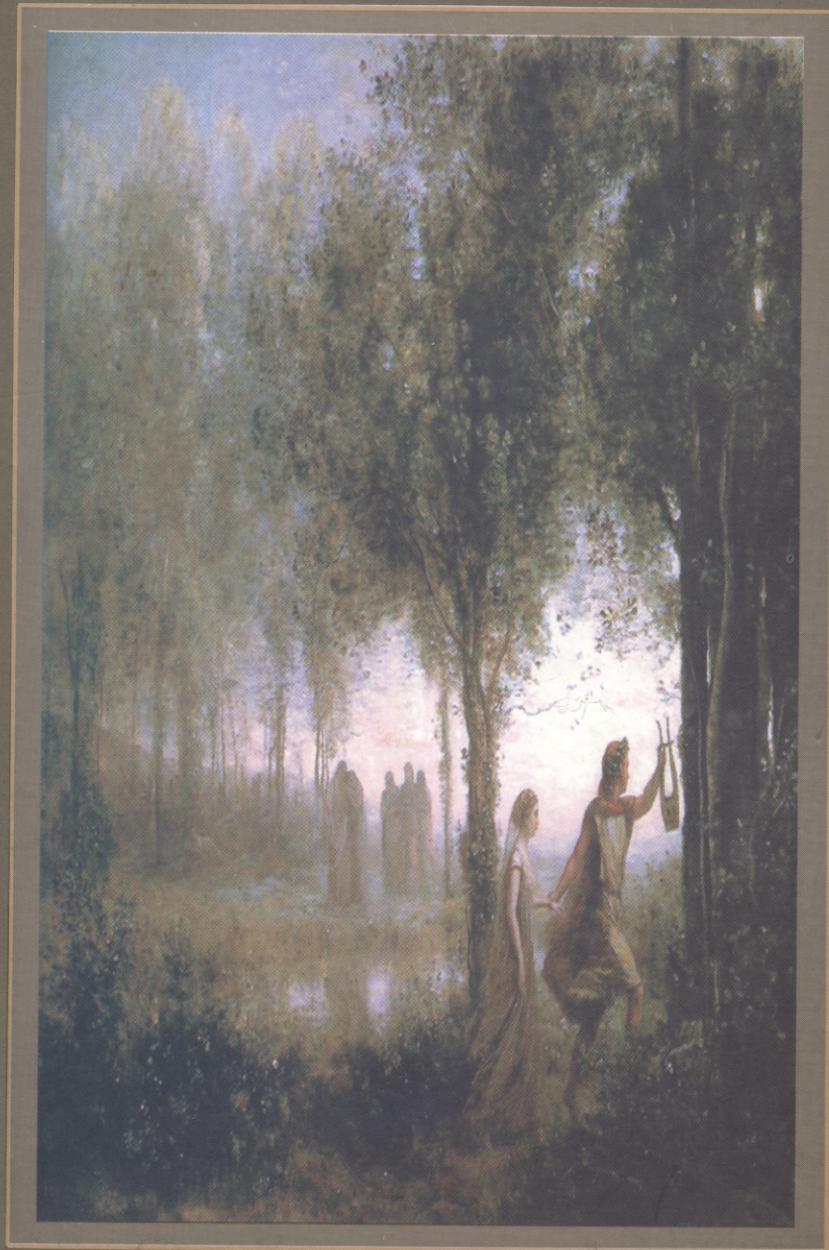

Сергије Димитријевић

ИСКРЕ ИЗ ПРОШЛОСТИ

Сергије Димитријевић
ИСКРЕ ИЗ ПРОШЛОСТИ

Рецензенти

Смиљана Ђуровић
Првослав Ралић

Репродукција на насловној страни

Jean-Baptiste-Camille Corot:

„Орфеј одводи Еуридику из Подземног света“

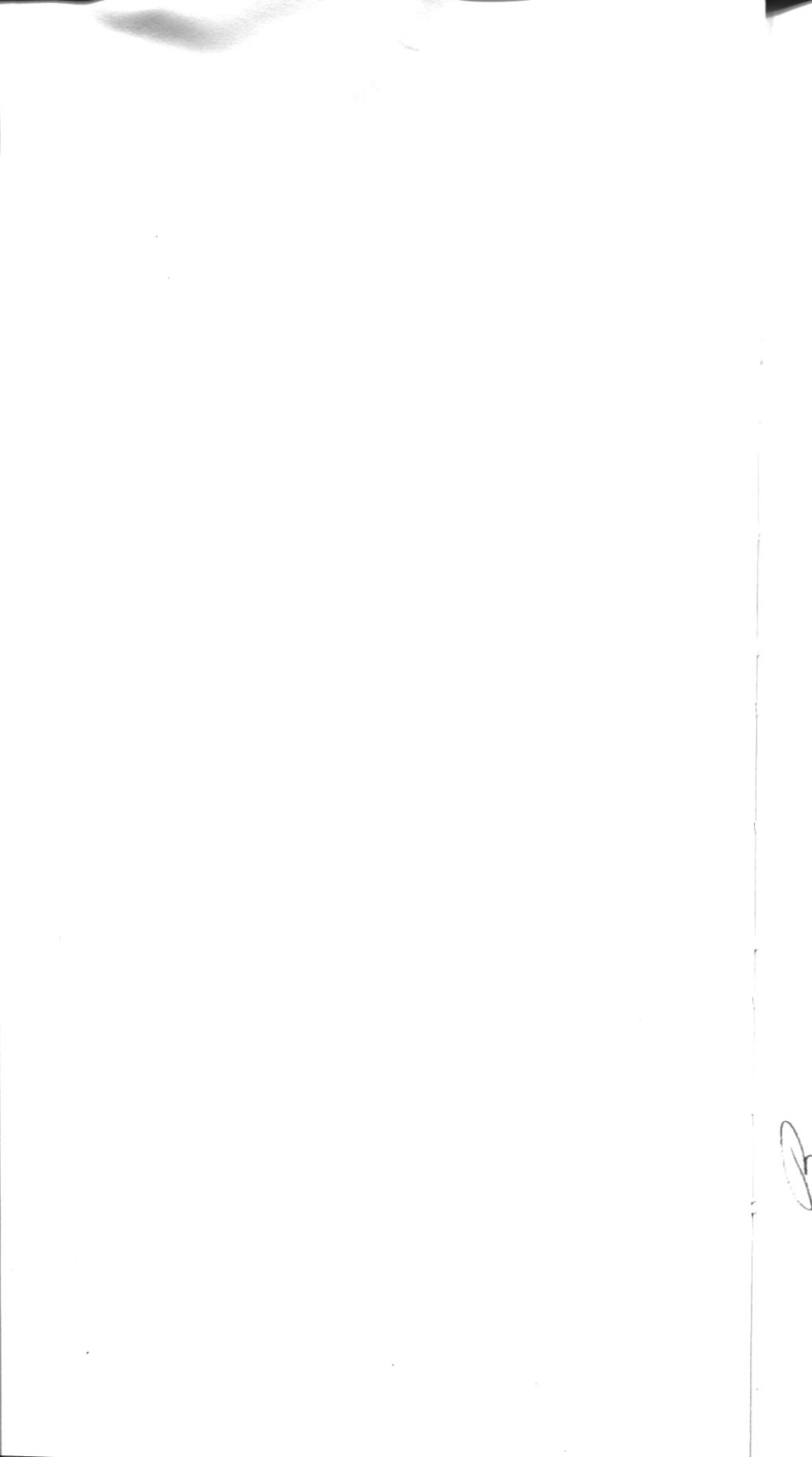
Илустрације на странама које одвајају циклусе песама:
Ратимир Стојадиновић

СЕРГИЈЕ ДИМИТРИЈЕВИЋ

ИСКРЕ ИЗ ПРОШЛОСТИ

ПРИРЕДИЛА
НАДА ДИМИТРИЈЕВИЋ

НАРОДНИ МУЗЕЈ – ЛЕСКОВАЦ • 2001

Бора Барух: Сергије Димитријевић, Париз, 1936.

ПОЕЗИЈА ПУНОГ ЖИВОТА

Ево књиге која је необориви доказ да све велико, духовно и страсно, почиње поезијом. Сергије Димитријевић (1912 – 1987), горостас уједињене науке (историје, економије, права, социологије, филозофије, нумизматике), отпочео је свој стваралачки рад писањем поезије. Са радошћу смо, више пута, прочитали песме овог човека енциклопедијског духа и још једном се уверили да је поезија вечна људска младост и источник целокупног људског стварања.

Искре из прошлости је приредила умом и срцем госпођа Нада Димитријевић на разложен и осмишљен начин. Она је у правом смислу духовни и животни сапутник овог значајног човека и ствараоца. Својим прегалачким духом и заузимањем, госпођа Димитријевић је заокружила Сергијево опсежно дело. То вредно дело говори и сведочи о једној епохи наше историје и, у исто време, својим знаком обележава ту епоху. Нада Димитријевић је у праву када у тексту „Реч на крају”, уз Сергијеву књигу *Песме и писма* (Лесковац, 1999), записује: „Зато већ сада бројна његова дела из историје српског социјал-демократског и радничког покрета, као и из локалне историографије, служе као основа за обликовање уметничких дела. Јер строго документарно организовани и изложени подаци покрећу машту уметника, буде сваковрсне асоцијације и живописно дочарају минуло време и епохе ...”. За читаша, који се први пут сусреће са делом Сергија Димитријевића, важна је и следећа напомена. Њу исписује предузимљива супруга која је предано бринула о Сергијевој оставштини за будућност: „Треба нагласити да је Сергије, који је по вocationи био научник, истраживач, документариста, археолог, етно-

граф, фолклориста, колекционар и нумизматичар, у појединим периодима свог живота писао и стихове које иначе није објављивао”.

Познаваоци живота и дела др Сергија Димитријевића добро знају да је он још у Француској, односно у концентрационим логорима од 1939. до 1941. године написао двадесет и седам песама на теме логорског живота. Те песме су пуне пркоса и људског достојанства, радикалног отпора неслободи и свакојакој беди човека. Мање је, пак, познато да је Сергије, као сасвим млад човек – између шеснаесте и двадесет шесте године, писао песме из самог животног и умног врела младалачког живота будућег научника и револуционара. Већ тада је почeo да остварује своју животну поруку коју је Монтењ сажето исказао изреком: „Писати значи живети”. Ево, захваљујући опет госпођи Нади Димитријевић, сада смо у прилици да сагледамо емотивну и вредносну димензију младог Сергија. Она осведочава стваралачку енергију која постаје велика залога његовог будућег дела.

Ко је, у ствари, Сергије Димитријевић? Чујмо неке сажете и прецизне одговоре на ово питање.

„Сергије је био пун животног полета, радости, веселости и оптимизма, тако да је окупљао око себе људе, уливајући им нешто од оне чудесне енергије коју је носио, пленећи својом изузетном добротом, жељом да помогне, срдачношћу, искреностшћу. Био је пример како се треба уздићи изнад животних невоља, наћи снагу за рад, живот и пријатељство упркос свим неповољним околностима. Ако је ко био учитељ енергије и оптимизма, то је свакако био Сергије”.

Тако о великану наше науке у зборнику *Живот и дело др Сергија Димитријевића* (Лесковац, 1989) говори уважени академик, филозоф, правник и социолог морала – проф. др Радомир Лукић. Његовој оцени, као да следи исту мисао, академик Милош Маџура у истој публикацији додаје следеће запажање: „Нема много наших савремених писаца који показују тако широк и разноврстан интерес за научне и уметничке проблеме као што то чини Сергије

Димитријевић. По радовима које је објавио, он је историчар радничког покрета и социјализма, и историчар Лесковца и јужне Србије, али је и новинар и публицист, етнограф и етнолог, нумизматичар и библиофил, и, на крају, али не и на последњем месту – економист и статистичар”.

Никола Цветковић у већ поменутом зборнику објављује текст под насловом „Човек на звезданом трагу будућности”. Цветковић, између осталог, пише: „Сергије Димитријевић је значајна личност и појава у нашој историјској науци; али то је и човек који је непосредније суделовао у стварању историје као партијски активиста и револуционар у периоду између два рата. Био је врстан интелектуалац и ерудита широких интересовања, свестране културе и марксистичког усмеравања, са обухватним и разуђеним научним делом”. „Његова ‘другарица’ Нада – закључује свој оглед Цветковић – са породицом, посветила му је себе и цео један век радног истраживања; и сада јој је потребан један живот и дуговеко опстајање да заокружи, објави, у задужбину, фонд или легат, садене све те по богатству несамерљиве, по досегу и дубини неисцрпне, по обухвату скоро недохватне архивске и друге збирке које су епохално завештање човека на звезданом трагу будућности”.

Књигом *Искре из прошлости*, коју је приредила Нада Димитријевић, на неки начин се приводи крају и крунише свеукупно Сергијево дело. Мада има још незавршених послова око сабирања и публиковања целине Сергијевог дела, сигурно је да оно овом збирком младалачке поезије добија једну своју важну естетичко-хуманистичку димензију.

Како пева млади Сергије Димитријевић?

У првом делу збирке под насловом „Интеграл срца” Сергије пева о љубави. Добро је, иначе, познато да је љубавна песма у укупној историји српске поезије најчешћи и најбољи род, трајна тема и преокупација наших песника. Љубав је, речју, оно најсуштаственије у људском животу. И она универзална љубав – према Богу, Вации и Човечанству, али и она лирска,

интимна – љубав мушкарца и жене.

Наш Срђан Димитријевић добро зна за вечношћу љубави. Отуда он о њој пева: „Када ја и свемир / не будемо више два појма / она ће још увек бити ту”. Може се слободно рећи да је овај део књиге апoteоза љубави. Ту се пева о жени, дрхтању, грудима и телу, сети и чежњи, уснама и кипућем животу. Песник слави бујност женствености: „Па то је већ жена / опојна и снена / Зар вам дојке ове / не нагнају снове?”

Љубав је за Срђана Димитријевића свеприсутна. Она је рај земаљски, живота цвет, осмех мајски, анђела лет. Нестајање љубави песник, пак, обележава као „крик у васионани”.

Срђан Димитријевић је као млади песник на пуном трагу Кјеркегорове мисли: „Зар је само ум крштен, зар су страсти безбожне?”. Овај део песничке збирке на хуман начин слави еротику, богатство које може лежати у хуманизованим људским страстима. Пред нама играју стихови који потврђују животност еротике, њен хумани смисао. То је могао да уради само онај млади човек који зна и верује да је љубав извор човечности и људског рода, да у њој кипи живот.

У другом делу збирке, који носи име „Нови Феникс”, дата је раскошна синтеза људске хуманости. Тај циклус је велики поздрав човеку и смислу његовог живота. Наравно да овде песник пева и о неумитности смрти. Ту је и разложна похвала људском отпору против метафизичког зла у човеку, али и против историјског зла у виду фашизма. Срђан Димитријевић већ тада осећа велике циљеве човечанства; зна за вредност наде и визија. Уједно, ангажује се против разних видова људске беде и сиромаштва. Он и кроз своју рану поезију тежи заједници у којој су решени социјални проблеми људи, где се друштво обреће око вредности људског рада, а не његове свакојаке и свеколике узурпације и експлоатације. Овде читаоцу указујемо да посебно ужива у дивним песмама слободног стиха: „Париска ноћ – опис Сене” и „Париз не спава”. У песми „Феникс” песник пророчански наслућује могуће ново доба или бар утопију и наду да

оно долази: „Презири мртваце, друже / не плачи над пепелом старог Феникса / А кад стихије роде новога / Нека он живи у мозгу, у крви и срцу”.

Цео овај део збирке одише, а то је природно, социјалном бригом за људе. Рекло би се да је главни социјални префикс нашег песника: „И гладним желимо хлеба / Готово ко идеале”.

„Симфонија природе” је трећи део збирке. Ту се налази изврсна песма са насловом „Ритам боја” која приказује раскош плавог и дубоког мора. Овде се слави моћ природе. Песник је у великој недоумици коју ипак разрешава певајући: „Ја дајем клетву природној сили / И од сада не знам за другога бога”. Велику пажњу читаоца у овом циклусу изазива и изврсна песма слободног стиха са насловом „На ивици порцелана”.

Следи потом одељак збирке чији је назив „Сатир у рају”. Природно је баш у двадесетим годинама певати у славље телесне љубави. Чини то песник Срђан Димитријевић на начин који ту љубав уздиже а не деградира скаредно: „Жељан сам животних слости / У телу кrvца ми врије / А оркан помамних страсти / Божанску лепоту крије”. Тело, dakле, није против Бога: оно је његово дело.

А онда, полако, при kraју, наилазе лепе песме панславистичког и паганског садржаја. То је, пре свега, песма „Бледска легенда”, као и песма „Перуну”. Оне су младалачки песнички поздрав напору да се сачува оно још мало вредног што је остало од старословенског, паганског духа. Древна вредност у песничкој интерпретацији своди се на оно митско, архаично лепо. Такво поимање митског учиниће да Перун буде пре Светог Илије и да буду исто: „И нико не зна ономе име / Што ону песму Перуну даде / Што диже углед словенству тиме / Што доби целов веселе Ладе”.

Наравно, ту је и једна весела, људски разумљива песма. Њен је наслов „У пак'о хоћу”. Тамо се по предању догађа живот, рескир, али и богатство. Тамо се и гадно мре, али и лепо ужива.

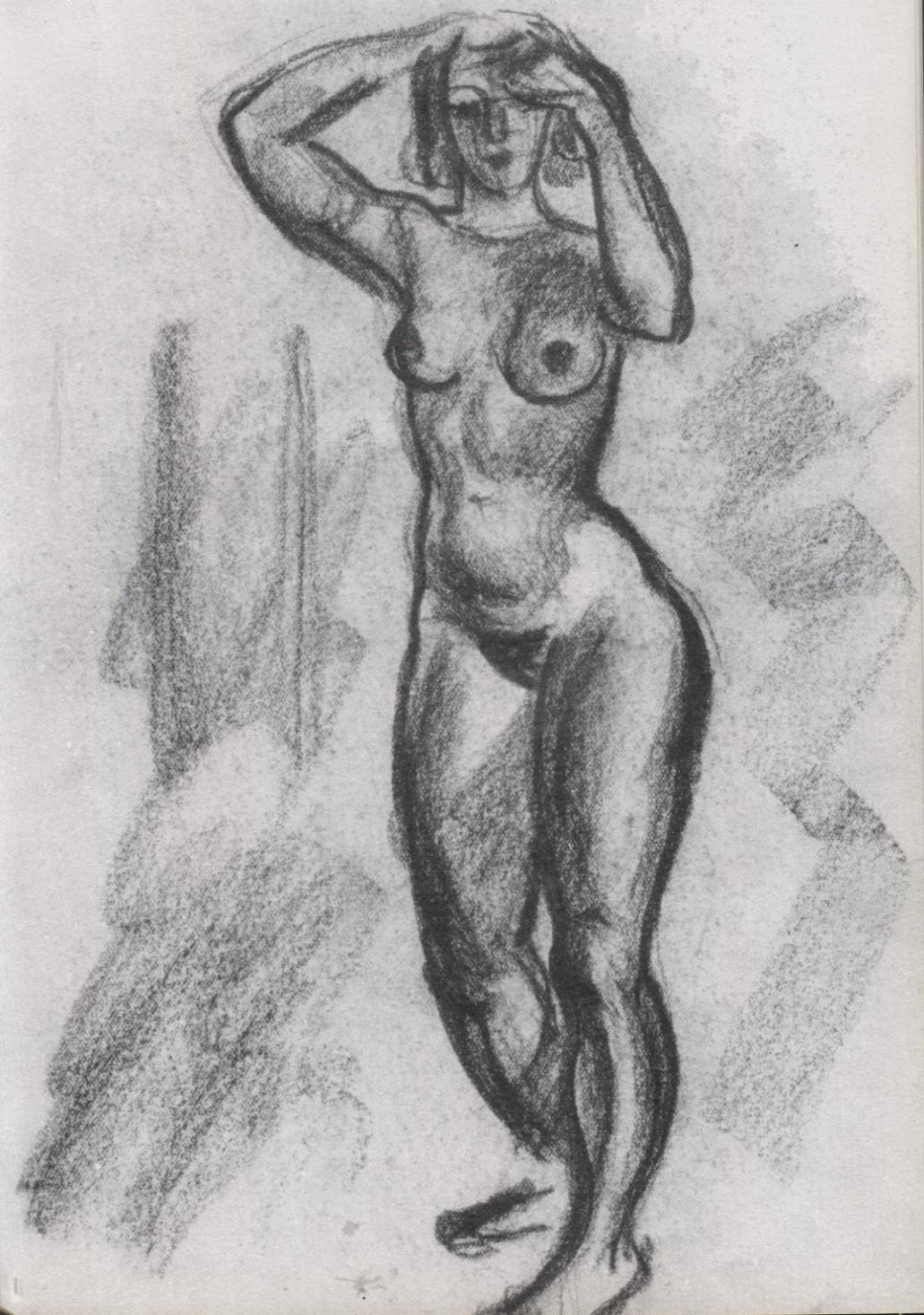
Млади песник Срђан Димитријевић опет је, захваљујући својим и својим пријатељима, са нама.

Он се сам побринуо да каже битну реч / стих о својој поезији. Ево тих речи, тог битног питања: „Тражиш поезију? / Нађи је у хаосу / у моћној енергији / што ковитла њиме”.

Морамо овде са удивљењем рећи: ово је особен и редак, личан естетички став. Ово је нова, несавладана поетика. Када се прати суштина ове поетике, бесмислено је говорити на тему: јесу ли Србијеви стихови савремени или су само сведочење о његовом времену. Нема човека ни његовог времена које није савремено. Ко одгонетне природу, структуру хаоса, а он је сличан и близу реду и хармонији, он је ушао у срж поезије саме. Поезија није мода која се мења и троши временом. Она је вид стварања света и баш зато слична љубави, Богу, васиони и људској нади у пут ка целовитој слободи човека.

Да је жив, у то верује госпођа Нада, а верује и потписник ових редова, Србије би са радошћу објавио ову своју поезију пуног живота. Познаваоци кажу да је животни кредо Србија Димитријевића био – живети пуним животом. Само такви људи живе и после смрти које, иначе, нема ако се људи трајно уважавају и воле.

ИНТЕГРАЛ СРЦА

ЖЕНО

Жено. Бездушна жено. Ја тражим тебе
Лепоту твоју и виткост стаса.
Још моје срце за тобом зебе
За пламом ока, за звуком гласа.

Жено. Сретох те звездане ноћи
И ти ми узе све мисли моје.
Од тада свуда где желим поћи
Прати ме лице заносне боје.

Жено, клећу те вечно, до смрти,
Презирим тебе, несане ноћи.
Ипак те молим за целов шкрти,
Дај ми га жено, ја немам моћи.

Љубљена жено! Да знадеш муке,
Да знадеш блага, што љубав спрема?
Дошла би тада, пружила руке,
И дала тело; ал' тебе нема.

12. април 1931.

ДУНАВЕ

Дунаве! Реко божанске моћи!
Што водом ломиш стене Казана
И страшно хујиш олујне ноћи
Јурећи напред попут арслана.

Памтиш ли јоште пролећне дане
Кад мирна беше твоја пучина?
Ја веслах тихо од зоре ране
И слушах јецај твојих дубина.

Шта те то боли? Шта те то мучи?
Да л' туга деве која те моли
Да вратиш њојзи драгана мртва?

Ти буди миран! Окан' се греха!
Тада ће многе девојке младе
Љубити драгог сред звонка смеха
А то ће твоје излечит јаде.

16. јун 1931.

ПРИВИЋЕЊЕ ТОНФИЛМСКЕ САЛЕ

У мрачној сали,
У сенци ложе,
Шћућурен седи
Залубљен пар.

Он не зна глумце,
Он не зна филма,
Разговор њихов
Лична је ствар.

Пред њим на платну
У дивној боји
Уз нежне звуке
И песме пој

Ритмичким кретом,
Попут таласа
Младости свеже
Балета рој.

Прекрасне деве,
Љубави жедне,
Телом Венере,
Поклоне дају.

У лудом грчу
У сенци ложе
Док крв се пени
Очи се сјају.

14. март 1928.

СИЛУЕТА ИЗ МИЛКБАРА

Сликар нисам.
Али бих желео
да њена силуета,
нагнута над књигом,
остане као скица у моме сећању.

Време пролази.

Мој се поглед изгубио
на цртама њезиног лица.

Ја сам сретан.
Као да лежим у трави
прожет аромама природе.
Као да смо у загрљају,
опијени младошћу и минулом буром.

1938.

МИЛОВАЊА

Лахор ме глади по лицу,
мене и круне платана.

Лишће са њихових грана
трепти од миља.

С њиме и ја.

Некаква срећа,
све већа,
испуњава ми груди.

То се у њима буди.
девојке плаве лик,
што је свакога дана
чекам испод платана.

1937.

ДУБОКО У МЕНИ ЛЕЖИ ТУГА ...

Дубоко у мени лежи туга.
За ким, за чим?

Одговор дати не могу.

Али је она ту.

Моју дроб, моје кости,
обливају њезине сузе,
сладуњаве срси ми прожимају ткива.
Она је део моје боли,
његова срж.

И онда, када сокови мога тела
нахране природу,
када се његови атоми
распу по васиони,
када ја и свемир
не будемо више два појма,
она ће још увек бити ту;
бескрајно дуга,
пуна нерава,
ко данас.

То није моја бол.
То није фикција моје маште.

То је осећај празнине,
што представља космос,
осећај ничега,
трагедија свега.

ПРЕМИНУ ДРАГА

Мени премину
Љубљена драга.
Сада је крије
Земља и влага.

Празници Христа
Весеља дају.
Где ми је драга?
Можда у рају?

Христос васкресе!
Свуда ме прати.
Љубљена драга
Неће устати!

Проклињем Христа
И народ смеха.
Ја немам циља.
Ја немам греха.

Ја немам Бога.
Вапаји звона
Раздиру месо
Срца ми бо'на.

11. април 1931.

СПАСЕЊЕ

Море шуми, вали брује,
Пљушти, тутњи атмосфера.

Ветар хучи, лађа јури,
Нестала је свака вера.

Јарбол шкрипи, јарбол пуца,

Од потеза моћне руке.

Море хуји, море грца
Подносећи ове муке.

А на кљуну у екстази
Идеалне њене душе
Песникиња стоји млада
Док се њене наде руше.

Њен је живот прошо горак

Пун атома нечистоће.

Ради новца давала је
Да је лъуби ко год хоће.

И у нади остварења
Надземальских идеала
Држала се душа њена
Посред овог црног кала.

И када је талас снажни
У та недра своја узе
Њено око мученице
Није дало капи сузе.

27. фебруар 1928.

СПАС ДАНАШЊИЦЕ

У ово време
Људи се жене
На крају школе.

И док је сврше
Снаге се скрше;
Нестане воље.

Младост престане
Крви нестане
Друге остаре.

А деве младе
Љубави раде
За њих не маре.

Презрена жена
И крвца њена
Живот нама даје.

Она пропада
А нама нада
Ипак остаје.

И новца ради
У страху глади
Жртвујући име

Продаје тело
И лепо чело
Чува нас тиме.

16. март 1928.

ТО ЈОШ НИЈЕ ЖЕНА

Опасна је женка
kad се расцветава,
из пупољка сочна
у ком чедна спава.

То још није жена.
Али та промена,
залуђује људе.
Они за њом жуде ...

То детету годи.
Ето, и њу воле.
С љубављу се игра
и задаје боле.

То још није жена,
ал' лепота њена,
набујале груди
човек да полуди.

И женка и дерле,
та синтеза маја,
краткога је века,
ал' је пуна сјаја.

Па то је већ жена,
опојна и снена.
Зар вам дојке ове
не нагнају снове?

12. јул 1936.

ИНТЕГРАЛ СРЦА

Зар срце то моје младо,
За рајем некаквим жуди,
Кад грлим прекрасну жену,
И љубим набрекле груди.

Зар срце, тај комад меса,
Волети другога може,
Кад пијем очи јој црне
И осетим мирис коже?

Никога! Срце је моје
Препуно кључале крви,
И дрхти у томе трену
Кад тело блажено мрви.

А када усне јој вреле
Последње пољупце деле,
Мог срца нестаје тада
А спомен мислима влада.

Блед, 11. август 1932.

ЕКСТАЗА

На рукама мојим је била,
Дахтале су јој груди,
У дубини очију видех,
Некакав осмејак луди.

У загрљај сам је шчепо.
Стего сам мирисно тело,
Које у томе тренутку,
Ко огањ бејаше врело.

Код ње је пламтelo лице
И образи су нас пекли.
Кроз наше сливено месо,
Млазеви крви су текли.

Гризо сам сочне јој усне,
Сишући сокове слатке.
Вреле су клизиле руке,
Низ њене слабине глатке.

Наша се грчише тела,
Ко да смо отрова пили.
Дрхтали смо од сласти,
И срећни, срећни били.

2. фебруар 1936.

ФИЗИОЛОШКИ УРАГАН

Раздире ме очај,
У мени се мржња пенуше,
Болом сломљено тело,
За борбу је спремно.

Утученост, досада, туга,
Па чак и јесењи сплин,
Зачеци су стихија бурних.

Ти мотори луче енергију,
Ковитлају се циклони,
И кипи живот.

22. фебруар 1937.

КРИК У ВАСИОНИ

Све тише пламте нам страсти
Док младост у њима вене
А нимбус варљива сјаја
Нестаје с лъубљене жене.

Век наш је школа сазнања.
Сад знамо животне сласти.
Доцкан, јер старости вео
Не даје трун своје власти.

Кунемо с криком ми себе
Док тихо живот нам бежи.
У крилу младости бајне
Разбијен живот нам лежи.

ОНО ШТО СЕ ЉУБАВ ЗОВЕ

Ко мрежа злаћаних нити,
што краси пролећне дане,
младићке животе кити,
мрвица љубавне хране.

За тренут блаженства њена
људи би живот дали,
за недра љубљених жена,
за целов усана мали'.

Љубав је ужасне моћи,
душу и тело нам слама.
Ко не зна несане ноћи,
болове срчаних рана?

Ал' ипак љубав сви желе
и о њој причају бајке
и жене од живота свеле
и презрене девојке-мајке.

Љубав је рај земаљски.
Љубав је живота цвет.
Љубав је осмех мајски.
Љубав је анђела лет.

ПЕВАМ О СЕТИ, ПЕВАМ О ЧЕЖЊИ ...

Певам о сети, певам о чежњи,
о успомени која се брише,
о стихијама што су у мени,
о једној, давно вольеној жени.

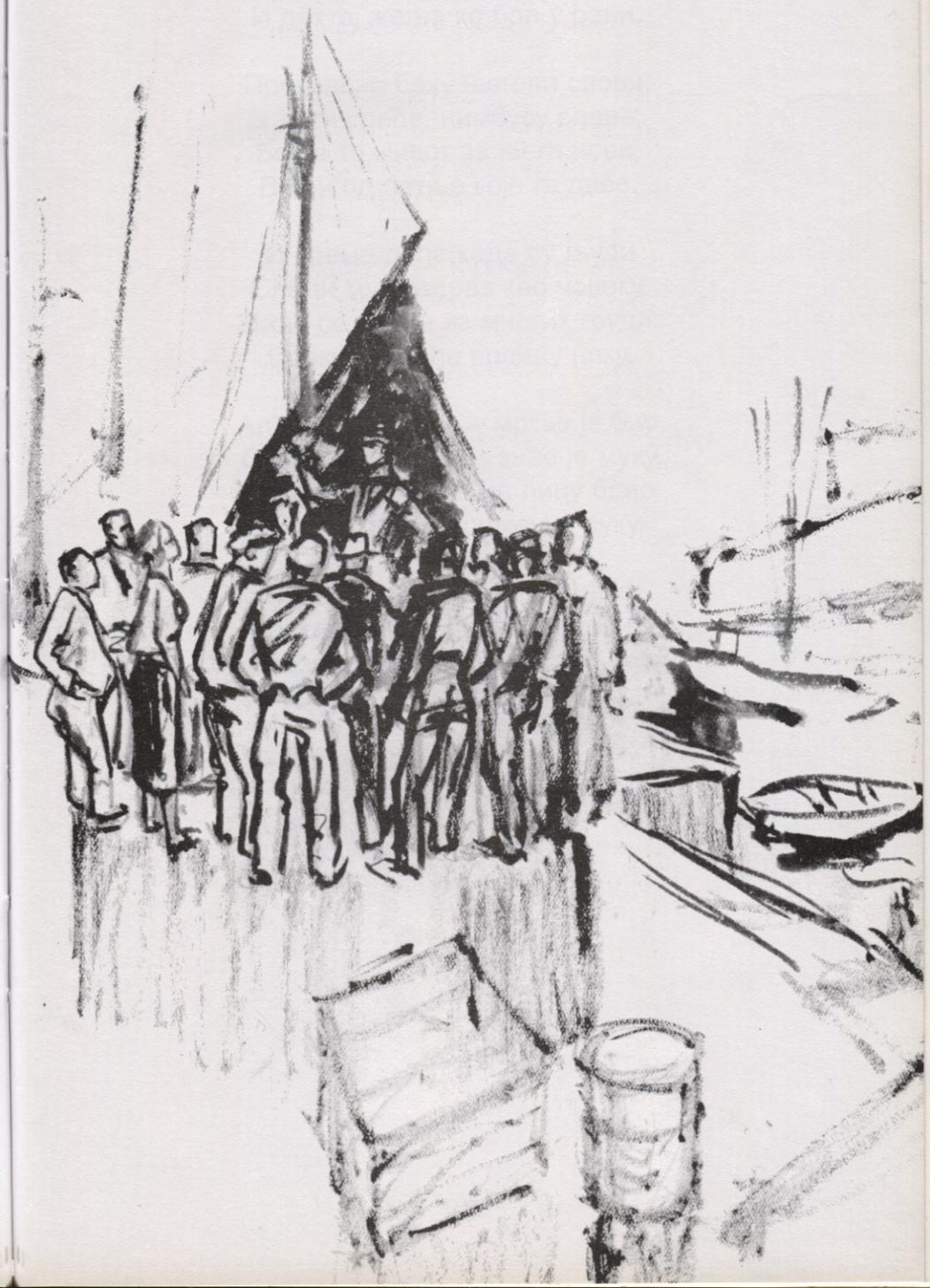
А оно што се сада збива,
та љубав што се у живот слива,
то женче што га распињу страсти,
све се то губи у бескрај сласти.

Та стварност пуна дражи
песме не тражи.

Певам о сети, певам о чежњи,
о успомени која се брише,
о стихијама што су у мени,
о једној давно вольеној жени.

11. јул 1936.

НОВИ ФЕНИКС

ПОЗДРАВ ЧОВЕКУ

Презрен од људи – очајни живот.

У беди и глади милеху дани.

Малена соба ко свечев кивот,
И дрхтај жеља ко бол у рани.

Прекрасни беху његови снови,

У кити среће, нимбусу славе;

Беше то живот за њега нови,
Виши од патња које га даве.

И време дође када су људи

Слали му поздрав као човеку.

Лиле се хвале из многих груди,
Сваки му нађе врлину неку.

Ал' доцкан беше – мртав је био.

Осмех му грозан – знао је муку.

Ко авет страшна на лицу бдио

А он је лежо скрштених руку.

Људи пролазе и живот тече.

Апогеј смрти душу им мрви.

А поздрав страшљив у оно вече

Човеку нашем био је први.

22. март 1932.

ПАРИЗ НЕ СПАВА

Дани када су фашистичке лиге (Croix de Feu) биле мобилисане и
када се очекивао њихов државни удар

Поноћ.

Париз не спава.

По кафаницама окупљени су радници,
Спремни да на силу одговоре силом.

Париз никада неће спавати.

Пред противником који не зна за сан
устукнуо је фашизам.

Психолошки поражен
отишао је да спава.

Париз не спава.
У њему се, из минуте у минуту,
све већи број људи
буди.

Попут мрава прекрили су га они,
милиони.

Под притиском њихових сићушних тела
једна за другом,
нестају страђаре,
које нам је прошлост оставила.

Над предграђима Париза
појавила се зора.

Новембар 1935.

ПАРИСКА НОЋ
(опис Сене)

...
У њену тамну воду
гасне су светиљке пале.
Ко звезде, блиставе, мале,
окитиле су сенку
старинске катедрале.

А доле, под мостовима,
где везани шлепови дремају,
сенке, што крова немају,
на одмор се спремају.

Јануар 1936.

СНОВИ

Велик је циљ,
Њега достићи треба.
За бољи живот,
За кору хлеба,
Милиони се већ боре.

Док други спавају
У веловима снова
Што крију муке
И остварења нова,
Што попут кокаина,
Рађају визије среће,
Свакога трена све веће.

Устајте против дрога,
Развејте хашиша дим.
Оне што тргују њим
Народу дајте на суд.

Са батом истине
Разбијте лобање тврде.
Дајте мозгу слободе.
Задржите грамзиве руке,
Што их за носеве воде.

Ја то кажем вама,
новом поколењу,
Које мучи беда,
Коме стварност не да,
Заклопити очи,
Које ипак сања,
Које своје снове
у живот спроводи,
Које има нада,
Да ће једног дана
Владавина рада
Светом да завлада.

28. фебруар 1937.

БУЂЕЊЕ

Сељаци – људи
У зноју груди
И напор руку
Подносећ муку

Лебом нас хране
Од глади бране.
А ми у пиру
Блаженом миру

Уз вриску жене
Шампања пене
Пред пуним столом
У фраку холом

Не знамо оног
Црва уморног.
Гоњен ко рага
Даје нам блага

Снујућ одмазду
Кунући газду.
Ал једног дана
Од јутра рана

Газећи росом
Са оштром косом
Циновском снагом
Борећ се с врагом

Крвцу ће лити
Ко врела лава
Своја ће права
Себи вратити.

16. март 1928.

ВИ ПЛАЧЕТЕ ЛЬУДИ?

Ви плачете, лъуди?
Зар сад ваше груди
бол некаква слама?

У калу тонете сви.
И животна бескрајна тама
у котлу страсти вам ври.

Зар суза имате јоште?
Зар срце доброти тежи
у тога сировог скота
од кога све живо бежи?

Не, ви немате срца!
Ви не знate животне боли;
а вода низ образ што тече
обести израз је голи.

15. март 1932.

ВОДЕНИ ДРАГУЉИ

Трамвајски су прозори сочни,
покривени зрнастим велом
водених капи.

Наслоњен челом
на плашту белом
и леденом;
сањарим о дечку једном,
поцепаном, бедном,
који,
на улици стоји.

Киша полако пада.

У свакој се капљици воде
огледају уличне лампе
и пролазници броде.

А усред чаробних драгуља,
нежна и немирна сјаја,
једна се мала фигура издваја.

1. фебруар 1936.

ФЕНИКС

Грађанине,
ти презиреш дијалектику?
Теби су одвратни њени закони,
неумольиви, сурови закони?

Презири мртваце, друже.
Не плачи над пепелом старога Феникса.
А када стихије роде новога,
нека он живи у мозгу, у крви и срцу.

1933.

ОКОВИ

Окови живот нам стежу
Не дају полета души.
Морам ли примирити тело,
Тело што страст га гуши?

Тежимо звездама неба
Мрвимо атоме мале
И гладним желимо хлеба
Готово ко идеале.

Ко слике божанска кова
У крилу љубљене мајке
Планови животних снови
Временом постају бајке.

Блед, 25. јун 1932.

КИНА У КРВИ

Пред идолом од жада
У облацима дима
У веловима јада
У боји тужна крина,

Девојка млада лежи.
А јецај њених груди
Ка небесима бежи
Ка моћном богу Буди.

У бескрај васионе
Узалуд вапај лети
Јер задах крви оне
Не даје приступ мети.

II

Док звуци свештеног хора,
Чују се мирисне ноћи
У борбу два братска збора,
Спремни су подмукло поћи.

Пуне се пехари крви
Оног што грми и лаже,
Што сваког живога смрви
Ко име његово каже.

И верни његови црви,
У диму опојних дрога,
У реци небеске крви,
Створише злочинства многа.

Ал вихор замисли, дете,
Времена брзо што ходе
Опраће крвате чете
Нови ће живот да роде.

2. октобар 1931.

БОЖАНСТВО „ЈА”

Ја имам снаге, ја имам волье,
Не клецим никад ко други људи.

Пасти у борби много је болje
Но живот миран на сузној груди.

У себи гледам генија славу
Ја себе ценим од других више.
И увек морам да сам у праву
А то ће бити док живот дише.

Умиру други, ал ја то нећу
У себи нађох идеал Бога.
Зато сам моћан и имам срећу
И стварам дела и чуда многа.

7. јун 1931.

ВАПАЈ ЗАБОРАВЉЕНИХ ТАЛЕНТА

Гледам у књигу док лети време
Решавам чудне, непојамне теме.
У тами собној црне ми сенке
Пред очи газе.

Фантоми ноћи пружајућ руке
Сенкама чине мистичне луке
Уз шкрипу кости. Тихо по кожи
Док жмарци лазе.

То беху сенке. Таленти прави
У прошло време. Из своје главе
Логиком дивном у славу жена
Даваху многа

Божанска дела. Слава је прошла
А ова доба која су дошла
Не знају за њих. И зато они
Проклињу Бога.

16. март 1928.

ДУША МИ ЈЕ ТРСКА

Душа ми је трска што у пољу стрши.
Сваки дах је страсти у свом правцу свија,
Сваки ветрић који преко ње ћарлија,
Ал је бразди ветар који рашће крши.

И она се опет после буре диже
И пркосно стоји дрхтећи од даха.
Стабло јој пораста и узимље маха
Са рашћењем знања – стално ј' небу ближе.

Жиле су јој пуне шећернога сока,
Који свако биће жели себи стећи.
Поред свега овог ипак ћу вам рећи
Да вечнога нема ни у сласти тога.

Јер тај шећер који душа људска крије
У данима бурним, када кипи свуда,
Проври и постане свих полета руда,
Божанствено пиће што хероје лије.

И крв се комеша у заносу душе
Тад живот се даје на трон идеала.
И човек је тада натчовек и хала
Пред којим херојства све границе руше.

18. децембар 1931.

СИМФОНИЈА ПРИРОДЕ

БРЗИНА

Ауто јури.
Сви атоми трепте
и ветар кочи дах.

Брзином звезда
летимо напред.
Пред нама црни мрак.

Фарови светле,
цепају таму,
стење одбија зрак.

Провале зјапе,
путнике маме.
Позади црни мрак.

27. фебруар 1928.

СИМФОНИЈА ПРИРОДЕ

Зелене се баште.
Цвркућу хорови птица.
Безбројне ласте са телеграфских жица
одлећу на ваздушни плес.

А тамо на висинама,
где се облаци лъубе,
као на сцени балета
спирале њиховог лета
у светлости се губе.

15. јун 1936.

ЈУТРО

У кревет нам је ушло сунце
и с нама заједно лежи.
Ко страсна жена је врело,
блеставо, бело.

Затварам очи:
посматрам шаре црвене,
ко усне њене,
снене,
што леже покрај мене.

1936.

РИТАМ БОЈА

Црвено плави, пурпурни трази
топазно жути, злаћани млази
у преливима безбројних лука,
у шареном складу прекрасних дуга
светлуцају кроз сјај кристала.

И смеше боја ко лист зелених,
црвених, тамних и светло бледих,
уз дивни одсев раскошних зрака
свих боја светлости и мрака
трепере нијансама опала.

Фарбе се нижу, у дугом реду,
ко сафир плавом, ко бисер бледом
и на фасцети у сложном сјају,
ко у зеленом пролетњем гају,
боје се светле, свеже и јасне.

Азурно плава прекрасна ткива,
ко крв црвена, ко пепо сива,
у боји рђе, изгледа јода,
а за то време кристална вода
дрхти, вибрира, лагано гасне.

1931.

ВАПАЈ ПРОШЛОСТИ

Слушај ме, друже.
То беше давно
Кад иђах доле
На море, ја.

Путници немо климају главом
Запара влада свуд.
Изађох у ходник,
Да гледам краје
Незнане оку мом.

Стене се дижу
Неретва тече
А месец умилно светли.
По жељезном путу
Шиштећи грозно
Ватрена змија лети.

Оне сам ноћи стајао дуго
Гледајући призор тај.
Све је то прошло,
Нема га више
Авај ...

27. фебруар 1928.

ДИПТИХ

I

Извијају ветрови ноћни.
Море већ покрива пена.
Налеђу валови моћни
На бедеме гранитних стена.

Над пучином легло је небо.
По њој се котрљају вали.
Треште камене хриди
Одјекују потмуло жали.

Concarneau*, 26. јул 1936.

II

Крај бескрајнога мора
Што грле гребени голи
Разасуте су мреже
Побелеле од соли.

Врело их сунце пржи
Алге и рибе миришу.
Приморски поветарци
Њихове редове њишу.

Concarneau, 29. јул 1936.

* Конкарно, село у Бретањи, у Француској

О, ВАЛИ ...

О, вали, путујте дивни вали,
Лутајте широким светом.
Пазите да вас подмукли жали
Не сломе својим кретом.

Идите свима, певајте свуда
О сласти девојке младе.
Металним звуком причајте чуда
Болујте љубавне јаде.

Љубите тело прекрасне женке
Ко смртна бића што чине.
Тад ћете видет где ваше сенке
Играју коло милине.

Дађете своју бесмртност Бога
За часак љубавне сласти.
Тад ћете пробат блаженства многа
У очај нећете пасти.

9. јун 1931.

ВОДЕНИ ВИХОР

Кишна је завеса пала
Прекривајући горе
Сузио нам се видик
Мало је постало море.

Ал оно и даље шуми
Однекуд валови стижу
Из њихових се маса
Бели галеби дижу.

Вихор разноси воду
Одасвуд млазеви шибају
Упркос њихових налета
Још увек се таласи гибају.

2. август 1936.

НАД ДИВНОМ БОСНОМ

Над дивном Босном
Диже се нова,
Блистава зора.
Док лаки облак
Копреном крије
Гребене гора.

Румена боја
С образа Феба
Боји власи,
Што попут венца
Од шареног цвећа
Врхове краси.

Док први зраци
Поздраве шаљу
Целоме свету
Смарагдна боја
Планинских вода
Наноси сету.

Из воза за Сарајево, 21. јул 1931.

ДВЕ СЛИКЕ ИЗ КОНГА

ЗАВЕТ У ПРАШУМАМА

Ја идем напред, трагам за храном,
Још много има до мого циља.
Устајем први, са зором раном
И крчим стазе сред горског биља.

Нестаје хране, барута, снаге,
Ја немам моћи, бојим се свега.
А крокодили сред шумске влаге
Најазе бога и славе њега.

Кад бејах кући, ја троших време
Читајући свете, дебеле књиге
Природа даје сад тици семе
А мени нове и нове бриге.

Ја дајем завет, о крокодили,
Мириси ноћни опојних дрога,
Ја дајем клетву природној сили
И одсад не знам за другог бога.

Корчула, 5. јул 1931.

СОНЕТ ДАЛЬИНИ

На клупи седим и сањам густе
Мирисне шуме у сливу Конга.
И док мир лежи ширином пусте
Ја слушам звуке кинеског гонга.

Слутим у души те стране краје
Што велом даљина крије.
Мистика земље што чари даје
Чула разара, ужасе лије.

У бескрај лети време поласка
Када ће пасти даљине маска
И ја ћу шетат сенком вулкана.

Малених гејши љубити груди
Молит се штедро великому Буди
И дивит слици бајног Јапана.

Корчула, 5. август 1931.

ПРОЛЕЋЕ СЕ БУДИ

Пролећна туга,
бескрајно дуга,
пуна је бола.

Шуштање,
цвркут,
жубор и граја.

Природа плаче.
Све јаче и јаче,
кроз језгро нашега језгра,
кроз плазму живога бића,
сузе њезине теку.

Капља за капљом,
бујица страсти се слива.
Из ње се живот рађа
И пролеће радосно бива.

12. април 1936.

НА ИВИЦИ ПОРЦЕЛНА

На ивици порцелана
разлила се светлост.
И ваза живи. Сања о пољима,
где се цвеће рађа.
Посматра букете,
што вену у њеном загрљају.

Сред стабљика игра се сунце
титрајући се са водом.
Сладуњави мирис мртвача
лебди над њом.
Гробове људи прекрива цвеће.
На овоме ни њега нема.

14. март 1937.

НЕСТАЈЕ МОЈА ПРОШЛОСТ

Време пролази.
Нестаје моја прошлост.

Један по један
Прохујали дан се губи.

Ко своју прошлост не љуби,
Ту прошлост, тај сан?

...

СВЕТЛА НОЋ

У мраку ноћи
И никако ми не да мира.
По жељама претура
И осећање дира.

Снови ми не дају сан.

Шарен је тепих tame
Звучна тишина ноћи
А привиђења дана
Не желе у заборав поћи.

Ноћ је вечити дан.

Уживамо у њему.
Заборав нема сласти
Само је збиља красна
Препуна животне страсти.

Дан је најлепши сан.

Забележено, по сећању, у Vernet-y*

* Верне – заробљенички логор у Пиринејима (Француска)

УСПАВАНКА

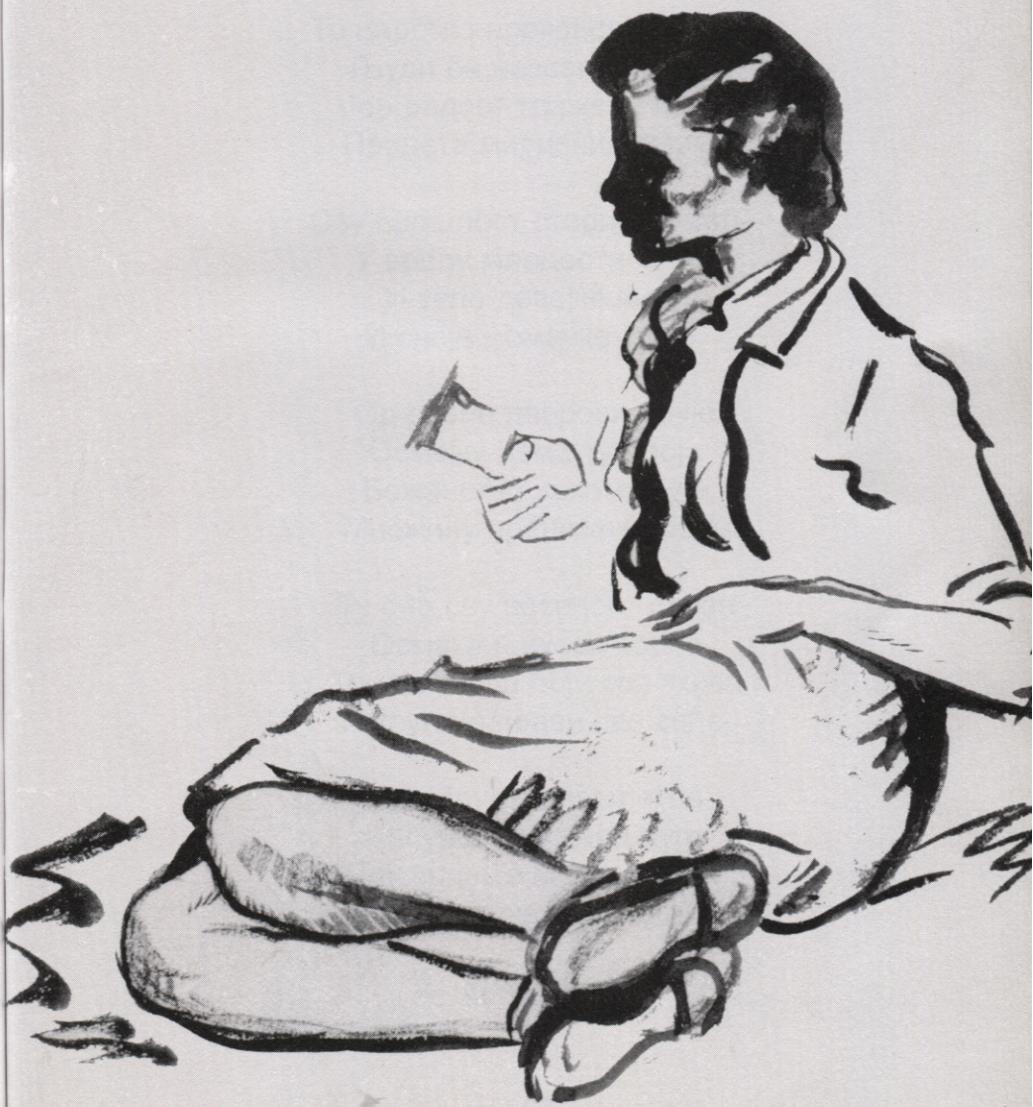
Мирише сунце.
Надимају се груди.

Облаци плове у плаветној даљини.
На топлом пропланку,
у дивљини,
лешкарим сам.

Прожимају ме мирисна испарења,
травне ароме
пуне ми дах.
Уз шушањ лишћа
опојни поветарац
тихо ме милује
разносећи прах.

7. март 1937.

САТИР У РАЈУ

САН О СНУ

Док брује таласи етра
Јурећи стазама звезда
Док вриште налети ветра
И гуди претећи честа,

Где стан је шарене дуге
Накита матере земље,
Мичући немоћне руке
Безброј стараца дремље.

То царство прекрасних снова
Људи би назвали рајем,
Јер радост тражећи лова
Прелета мирисним гајем.

Сву прошлост старци ту виде
У врелу младости бајне
И тело девојке вите
И своје момачке тајне.

Од среће дворови брује
Осмејку нема ту броја
Божанство неко ту кује
Множину пренежних боја.

Ту оно сву веселост слива
Осмехе њихове среће
Тоном снова боји сва ткива
И кругове прави све веће.

Док брује таласи етра
И сунце док зари луге
Док вриште налети ветра
Дижу се кругови дуге.

24. децембар 1931.

ВРИСАК

Времена, новца и меса
О дај ми, свемоћни, сада
Врисак је немоћна беса
Што кричи душа ми млада.

Не живим да пропале тешим
Не продајем ја душу своју
Ко фарисеј нећу да тежим
Да добијем свечеву боју.

Жељан сам животних сласти
У телу крвца ми врије
А оркан помамних страсти
Божанску лепоту крије.

14. април 1932.

МАСКА

Читате песме
И верујете
У све што кажем.

А ја вас тада
Напојен маштом
Прекрасно лажем.

Певам о болу
Грцам у плачу
Испуњен тугом.

А док то пишем
Ја спевам песме
Животу другом.

Чујте ме, други,
Појмите ово
Разбијте таму.

Отвор'те очи,
Не буд'те луди,
Гоните чаму.

И у весељу
Нађите лека
Горкоме јаду.

Певајте песме
Љубећи драгу
Прекрасну, младу.

17. март 1931.

ПРЕКРАСНО ДОБА

Прекрасно доба минулих лета,
Док бејах дете и не знах боли;
Кад дани беху часови смеха,
Кад ноћи беху вилински снови;

Кад време беше окретај чигре,
Кад врази беху другови игре.
Кад људи беху струкови трава,
Кад њих ја секох уместо глава.
Кад крв ми беше кутија с вином,
Кад сам се храбро борио с Кином.

Март 1931.

Пролећу пчеле
И зраке вреле
Крилима секу.

Док сунце сија
И птице вија
Потоци теку.

Цвеће мирише
Трава уздише
Ширећи влагу.

А ја у хладу
Добијам наду
Љубећи драгу.

Нада се буди
Шире се груди
И крвца кључа.

Сунце залази
Крваре млази
Пали се луча.

ГРЧ ЖИВОТА И СМРТИ

Код младих људи
Чешће се груди,
Дирнуте пламом,
Снажним еланом,

Дахћу и дижу;
Док прсти гмижу
Прекрасним телом
И кожом врелом.

У сплету уда
Злаћана руда
Поглед им краси.
Смршене власи

И бесна pena
И куцај вена
Уз гласну јеку
Уз борбу неку

Јасно нам кажу,
Никог не лажу,
Шта се то збива,
У шта се слива.

И свака лола
У вези пола,
У женској дражи,
Насладу тражи.

14. март 1928.

ДЕЛНИЦЕ

У дивљем крају
Посред густе горе
Где пут нас води
На Јадранско море

Планине вире
Окружене шумом.
Старо дрвеће
Ошинуто муњом

У сплету грана
Пркосно стоји
Понеко од њих
Столећа броји.

Сам бор и јела
Ту се налази
Ал' нога људска
Ту ретко гази.

Путник из воза
Очаран гледи
Радосним оком
Дрвеће следи.

Које одоздо
Из грозне дубине
Пење се горе
У зрачне висине.

Усправно стрши
Право ко стрела
Подносећ зраке
Сунашца врела.

А папрат крије
Његове жиле
Које су некад
Сићушне биле.

БЛЕДСКА ЛЕГЕНДА

Одавно племена Слава,
где гост је светиња бога,
дођоше шумама овим
уз звуке свештена рога.

Три дана трајаху гозбе,
мед с млеком у реке се лио,
а сваки је пехаре пуне
у име богова пио;

јер они бејаху моћни
и лјуде учаху ми'ру,
обиље беше у свему,
у меду, дивљачи, сиру.

Најлепша уздарја беху
богиње њихове младе,
богиње лјубави Живе,
богиње пролећа Ладе.

У дивљем горском крају,
где зелен вечно влада,
бејаху храмови њима
у славу дигнути тада.

На врху зелене горе,
сред шуме миризних јела,
Ладе је жртвеник био
и статуа злађаног чела.

А у дну језеро беше,
на чијем острву малом
храм Живе гордо је сјао
окружен зеленим валом.

Сад божови други су дошли,
старих спомен не траје.
На острву богиње Живе
хришћанска кубета сјаје.

Ал' туда љубав још влада
И језеро стоји сред гора.
Ал' нема кипова златних
у шумама јела и бора.

У ПАК'О ХОЋУ

Има ли пакла,
Ја желим тамо.
Јер, рај је одвратан за ме.

Када помислим:
Срешћу монахе,
Те смешне авети таме,

Смешне људе
Воштаног лика.
Тад језа кости ми стреса.

Доста је било
Црквене таме,
Мириса мртвачког леса.

Тамбурашице,
Певачице,
Играчице,
Што голе трбухом тресу.
Питам вас – где су?
У паклу све су!

У пак'о хоћу!
Где хрпе меса
Сажижу пламене страсти.
У пак'о хоћу!
Где крици беса
У валу нестају сласти.

Да, тамо хоћу!
Јер тамо безбрежност влада.
Тамо су жене, оргије, вино,
А нема светих парада.

Тамо се женске набрекле груди
У ритму музике њишу.
Тамо гомиле веселих лјуди
Мирисе тела им дишу.

Увек се смеје.
Увек се прича.
Певачи певају гласно.
Девојке кршне,
Девојке младе
По такту играју страсно.

А некаква дона,
Што беше Мадона
Чита Декамерона.

ЈА ВИШЕ НИШТА НЕЋУ

Ја више ништа нећу.
И ког ћу желети врага?
Већ данас можда умрећу;
Без жеља бар душа је лака.

Ал' стој! Идеја сјајна!
Дајте ми девојче младо.
Шта ће ми? Моја је тајна,
Јер тад ћу бар умрет радо.

Она ће усана ми жар
Сневати целога века.
Та, то јој је најлепши дар,
Да неко на небу је чека.

СИМФОНИЈА ВИНА

На столу дрхти чаша
Препуна сладости сна;
Весела дружина наша
Испија је до дна.

Румено вино се лије.
Искри се, пени свуд.
А наша дружина пије
Са срца гони студ.

Попут сликарa злате
Духови жеље нам све.
Док наши се другови клате
И падају редом на тле.

ПЕРУНУ

Пропланак стоји сред густе шуме
На њему колос сребрне главе.
Господар неба, господар муње
Заштитник моћан словенске славе.

Пред њим Словени спаљују жртве
Најређи тамјан, арому цвећа.
Пред њим спомињу живе и мртве
И старци држе свештена већа.

И сваки даје најлепшу стоку,
Набрекло саће мирисна меда;
А искра жртве у страшном оку
Плане покаткад севом победа.

Ал' једног дана зачуди лава
Најлепше жртве бескрајна цена,
Коју му даде син славних Склава
Производ срца, куцаја вена.

То беше младић јуначког стаса,
Очију плавих попут азура
Злаћане косе, благога гласа,
Румених усна боје пурпуре.

Писменост прими он од хришћана,
Али не даде веру отаца.
Уз громко јасне звуке тимпана
Он песму своју у огањ баца.

У кори брезе резана слова
Лепоту крију, војводе славе
Који су свуда сред ратна лова
Чинили чуда и секли главе.

И пламен букну, уз блесак светла,
Разли се брзо, брзо ко лава.
Све покри креста црвеног петла
И неста песма, геније, слава.

Природа њојзи признање даде
Клекнуше биљке молећи Бога
Све беше тужно – и пратња Ладе,
И боја неба, и мирис глога.

Пропаде оно што у сто лета
Једаред само овај свет чује,
Пропаде песма божанска, лепа,
Од које небо осећај кује.

И нико не зна ономе име
Што ону песму Перуну даде,
Што диже углед словенству тиме,
Што доби целов веселе Ладе.

5. мај 1931.

ВОЛЕО БИХ

Волео бих да шала стално траје
И Сатир кида људе варљивог меса,
Да дивље друштво посред громке граје
У крви потапа крике људскога беса.

Да уједи зуба крију слатко тело,
Да пољупци звучни нежну сету чине,
Да од наше буке грми град и село
Да одјеци пира, Баха нам начине.

И да бог весеља, Олимп, ником не да,
Да уништи Марса, Плутона, Вулкана,
Да Венери владу над смртним преда
И да се поврати време нимфа, пана.

Да престану боли и пресахну сузе,
Да љубављу плане васиона цела,
Да акорди душе створе нове музе,
Да нам крв остане увек млада, врела.

13. април 1931.

БЕЛЕШКА О АУТОРУ

Др Слободан Димитријевић (Пирот, 19. март 1912 – Београд 10. август 1987) завршио је основну школу и гимназију у Лесковцу (матурирао 1930). Дипломирао на Правном факултету у Београду (1934). По дипломирању, крајем исте године, одлази у Париз на специјализацију, где на париском Правном факултету – Економска и међународна јавна група, добија два сертификата, као и диплому Института високих међународних студија при истом факултету. Похађао двоструки курс Академије међународног права у Хагу (сертификат). Докторирао 1957. године у Београду са тезом из привредне историје („Страни капитал у привреди бивше Југославије“).

Активни учесник илегалног револуционарног покрета од 1931. године. Носилац „Споменице 1941.“.

Од октобра 1939. до априла 1945. године у концентрационим логорима у Француској и Немачкој.

Слободан Димитријевић је свестрани научни радник који је дао значајне прилоге у више научних области. Његови се студијски радови односе на привредну историју Србије и Југославије, историју српског и југословенског радничког покрета и СКЈ, на учешће балканских социјалиста у Другој интерна-

ционали, на историју Лесковца и јужне Србије и средњовековну српску нумизматику. Сакупљао је и објавио народне песме и лексикографску грађу лесковачког краја.

Радио је на издавању сабраних дела Светозара Марковића, Радована Драговића, Димитрија Туцовића и Душана Поповића. Објавио је ауторске прилоге у „Прегледу историје СКЈ” и у „Новој историји СКЈ”, као и бројне чланке у више томова *Енциклопедије Југославије*.

Од посебних студијских радова које је објавио наводимо: „Карактеристике индустрије и рударства бивше Југославије” (1949), „Градска привреда старог Лесковца” (1952), „Социјалистичке радничке организације у Србији на крају XIX века” (1953), „Библиографија социјалистичког и радничког покрета у Србији” (1953), „Дубровачки каравани у јужној Србији у XVII веку” (1958), „Страни капитал у привреди бивше Југославије” (1958), „Српска социјалистичка преводна литература” (1958), „Привредни развитак Југославије од 1918 – 1941” (1962), „Новац кнеза Лазара” (1971), „Социјалистички раднички покрет у Србији 1870 – 1918” (1982), „Историја Лесковца и околине (1918 – 1928)” (1983), „Народне песме лесковачког краја” (1988), „Средњовековни српски новац” (1997), „Песме и писма” (1999), „Комунистичка партија Југославије у легалном периоду њеног постојања од 1919 – 1921” (2001) и „Структурне промене у пољопривреди Србије средином 20. века” (2001).

Н. Д.

САДРЖАЈ

Проф. др Првослав Ралић ПОЕЗИЈА ПУНОГ ЖИВОТА

7

ИНТЕГРАЛ СРЦА	13
ЖЕНО	15
ДУНАВЕ	16
ПРИВИЋЕЊЕ ТОНФИЛМСКЕ САЛЕ	17
СИЛУЕТА ИЗ МИЛКБАРА	18
МИЛОВАЊА	19
ДУБОКО У МЕНИ ЛЕЖИ ТУГА	20
ПРЕМИНУ ДРАГА	21
СПАСЕЊЕ	22
СПАС ДАНАШЊИЦЕ	23
ТО ЈОШ НИЈЕ ЖЕНА	24
ИНТЕГРАЛ СРЦА	25
ЕКСТАЗА	26
ФИЗИОЛОШКИ УРАГАН	27
КРИК У ВАСИОНИ	28
ОНО ШТО СЕ ЉУБАВ ЗОВЕ	29
ПЕВАМ О СЕТИ, ПЕВАМ О ЧЕЖЊИ	30
НОВИ ФЕНИКС	31
ПОЗДРАВ ЧОВЕКУ	33
ПАРИЗ НЕ СПАВА	34
ПАРИСКА НОЋ	35
СНОВИ	36
БУЂЕЊЕ	37
ВИ ПЛАЧЕТЕ ЉУДИ?	38
ВОДЕНИ ДРАГУЉИ	39
ФЕНИКС	40
ОКОВИ	41
КИНА У КРВИ	42
БОЖАНСТВО „ЈА”	43
ВАПАЈ ЗАБОРАВЉЕНИХ ТАЛЕНАТА	44
ДУША МИ ЈЕ ТРСКА	45
СИМФОНИЈА ПРИРОДЕ	47
БРЗИНА	49
СИМФОНИЈА ПРИРОДЕ	50

ЈУТРО	51
РИТАМ БОЈА	52
ВАПАЈ ПРОШЛОСТИ	53
ДИПТИХ	54
О, ВАЛИ ...	55
ВОДЕНИ ВИХОР	56
НАД ДИВНОМ БОСНОМ	57
ДВЕ СЛИКЕ ИЗ КОНГА	58
ЗАВЕТ У ПРАШУМАМА	58
СОНЕТ ДАЉИНИ	59
ПРОЛЕЋЕ СЕ БУДИ	60
НА ИВИЦИ ПОРЦЕЛАНА	61
НЕСТАЈЕ МОЈА ПРОШЛОСТ	62
СВЕТЛА НОЋ	63
УСПАВАНКА	64
 САТИР У РАЈУ	 65
САН О СНУ	69
ВРИСАК	68
МАСКА	69
ПРЕКРАСНО ДОБА	70
FINIS DIEI	71
ГРЧ ЖИВОТА И СМРТИ	72
ДЕЛНИЦЕ	73
БЛЕДСКА ЛЕГЕНДА	75
У ПАК'О ХОЋУ	77
ЈА ВИШЕ НИШТА НЕЋУ	79
СИМФОНИЈА ВИНА	80
ПЕРУНУ	81
ВОЛЕО БИХ	83
Н.Д.: БЕЛЕШКА О АУТОРУ	84

Сергије Димитријевић
ИСКРЕ ИЗ ПРОШЛОСТИ

Прво издање, 2001. година

Издавач
Народни музеј, Лесковац
Стојана Љубића 2

За издавача
Живојин Прокоповић, директор

Обим: 5 3/4 штампарских табака
Формат: 24x14 см
Тираж: 200 примерака
Штампа: „Бакар“ Бор

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.164.4-1
821.163.4.09-1

ДИМИТРИЈЕВИЋ, Сергије
Искре из прошлости / Сергије
Димитријевић ; приредила Нада Димитријевић.
- [1. изд.]. - Лесковац : Народни музеј,
2001 (Бор : Бакар). - 88 стр., [6] листова
с таблама; 21 см

Слика аутора. - Тираж 200. - Стр. 86-87:
Белешка о аутору / Н. Д.

ISBN 86-81865-02-1

а) Димитријевић, Сергије (1912-1987) -
„Искре из прошлости“
COBISS-ID 94701836

